

Posudek diplomové práce

Název: *Mezioborové souvislosti a specifika v prostředí sociální služby NZDM*

Autor: *Tomáš Bílý*

Předložená diplomová práce je teoretickým pojednáním o vývoji, praxi a pozici nízkoprahových zařízení pro děti a mládež (NZDM) v systému sociálních služeb v ČR. Ambicí autora nebylo pouze prokázat, že umí odborně – s použitím vědeckých metod – pojednat dané téma, a tak splnit požadavky kladené na diplomovou práci, nýbrž také přispět k diskusi o podstatě NZDM a jejich významu v systému sociálních služeb (srov. s. 6). Autor definuje cíl své práce takto (s. 7):

„Stěžejním záměrem mé práce je pojmenovat a popsat specifika a mezioborové souvislosti v prostředí sociální služby NZDM (tedy nízkoprahového zařízení pro děti a mládež) a zhodnotit jejich význam při nízkoprahové práci s dětmi a mládeží.“

Dle mého soudu diplomant naplnil svůj záměr a dosáhl tak cíle své práce.

Student při tvorbě práce postupoval svědomitě a samostatně. Jeho samostatné uvažování se projevilo už ve velmi dobré a logické struktuře práce. Dalším projevem autorova samostatného uvažování je například pokus definovat NZDM jako „deinstitucionalizovanou instituci“ na s. 22-24. Čtivost práce je zvýšena tím, že autor ilustruje některá témata příklady z vlastní praxe.

Chápu záměr autora v kap. 2, v níž charakterizuje jednotlivé ontogenetické fáze vývoje dítěte a mladého člověka. Považuji to v kontextu práce za podstatné. Přesto bych zřejmě vynechal popis známých znaků jednotlivých vývojových období. Pouze bych odkázal na odbornou literaturu a obrátil pozornost spíše ke specifickým potřebám uživatelů sociálních služeb v těchto vývojových obdobích. K tomu autor dochází až v odd. 2.2.4. V této souvislosti bych chtěl upozornit na rozsahovou disproporci druhé kapitoly: zatímco specifickým vlastnostem dětí v různých vývojových fázích vzhledem k NZDM věnuje autor pouze dvě stránky, obecné charakteristice jednotlivých vývojových fází věnuje asi 20 stran textu diplomové práce.

Jako pedagog volného času (a vyučující Sociální pedagogiky na VOŠ Jabok v Praze) považuji za klíčovou třetí kapitolu diplomové práce, v níž se autor vyrovnává s paralelním směřováním akademických oborů sociální práce a sociální pedagogika a jejich prolínáním v praxi. Diplomantovi se podařilo velmi dobře charakterizovat styčné body i rozdílné perspektivy obou disciplín, jakož i možnosti jejich dalšího konvergentního směřování.

Čtvrtá kapitola je logickým závěrem či vyvrcholením předkládané práce. Pojednává ve značné míře o místě volnočasových aktivit, resp. pedagogiky volného času v rámci NZDM (4.2). Ačkoliv kap. 4.3 je věnována etické tematice, celkový nadpis čtvrté kapitoly (Rizika a příležitosti NZDM v kontextu oborové a etické roviny) mně připadá poněkud zavádějící.

Je škoda, že autor neměl možnost se seznámit v rámci studia s některými u nás zatím málo známými metodami sociální práce, jako je např. sociokulturní animace anebo práce s mládeží zaměřená na sociální prostor. To by mu pomohlo přesněji zařadit východiska vývoje našich NZDM, o kterých se zmiňuje na s. 14, jakož i některé praktické postupy, jako např. postup ředitelky NZDM, která umožnila uživatelům, aby si místnosti zařídili podle svého (s. 28). Některé nedostatky práce vyplývají z toho, že přes velké úsilí autora se neuskutečnilo dostatečné množství přímých konzultací s vedoucím práce.

Po stránce formální je práce provedena svědomitě. Zdá se mi jen, že by se do seznamu zkratek neměly uvádět zkratky typu „tzv.“ nebo „atd.“, neboť se jedná o běžně užívané zkratky, které není třeba vysvětlovat. Jazyková stránka práce je dobrá; autor prokázal, že se umí vyjadřovat odborně a samostatně. Přesto se zde najdou i závažnější chyby, jako např. chybný přepis německého pojmu na s. 29, anebo nepřesné označení salesiánských zařízení na s. 17. V práci je jen omezené množství překlepů (např. na s. 30, 87, 88, 90).

Předloženou diplomovou práci považuji za nadprůměrnou a doporučuji publikovat klíčové části textu v odborné monografii. K tomuto doporučení mě vede zkušenost s diplomovou prací Mgr. Ing. Svobody z r. 2007, kterou musel diplomant p. Bílý ve své práci použít jako jeden z významných zdrojů, protože z ní byla později publikována pouze malá část (2009) a další informace zůstaly jen ve formě diplomové práce, která se standardně nepovažuje za relevantní zdroj odborného pojednání.

Diplomovou práci Tomáše Bílého doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou výborně.

České Budějovice, 14. 5. 2021

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
vedoucí práce